

Aan Ministerie van Klimaat en Groene Groei
Minister van Klimaat en Groene Groei
Directie Transitie Diepe Ondergrond
5.1.2.e
Postbus 20401
2500 EK Den Haag.

Ons kenmerk 0000906545
Uw brief van 2 mei 2025

Onderwerp
Advisering geactualiseerd winningsplan Gaag-Monster

Datum
10 juni 2025

12 JUN 2025

Geachte 5.1.2.e

Op 2 mei 2025 ontvingen wij van u een mail. Daarin stelt u ons in de gelegenheid advies uit te brengen op het geactualiseerde winningsplan Gaag-Monster.
Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid advies uit te brengen.

Tijdelijkheid gaswinning

De gemeente Midden-Delfland staat achter het nationale streven om zo snel mogelijk van het gebruik van fossiele energie af te stappen, in lijn met het Klimaatakkoord en het streven naar klimaatneutraliteit in 2050. In dat licht beschouwen wij de gaswinning als een tijdelijke overbruggingstechnologie, waarvan de noodzaak afneemt naarmate duurzame alternatieven beschikbaar komen. Uit het geactualiseerde winningsplan blijkt dat technische of economische omstandigheden aanleiding kunnen zijn om de gasproductie eerder te beëindigen dan in het plan voorzien. Wij moedigen een dergelijke versnelde afbouw nadrukkelijk aan.

Bijzonder provinciaal Landschap

In het winningsplan gaat men in op effectbeoordeling van bodemdaling door gaswinning op beschermde natuurgebieden. Door de geringe bodemdaling wordt geen significante aantasting verwacht van de wezenlijke kenmerken en waarden van de gebieden. Ook leidt het niet tot een significante vermindering van de oppervlakte van het NNN-gebied (Natuurnetwerk Nederland) of de samenhang tussen de gebieden. Daarnaast zal er vanwege deze zeer beperkte bodemdaling geen sprake zijn van verstoring, verlies of beschadiging van leefgebied van beschermde soorten.

Een deel van de gasvelden die in het winningsplan benoemd worden liggen onder het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) van Midden-Delfland. Het waardevolle agrarische cultuurlandschap van Midden-Delfland is door de provincie Zuid-Holland in 2017 aangewezen als Bijzonder Provinciaal Landschap om deze groenblauwe leefomgeving in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) te versterken.

De aanwijzing van het gebied Midden-Delfland als Bijzonder Provinciaal Landschap is verleend op grond van artikel 1.12 lid 3 van de Wet natuurbescherming. Alle grondgebied gemeenten van het BPL Midden-Delfland, de provincie Zuid-Holland, het Hoogheemraadschap van Delfland en diverse gebiedsorganisaties zijn verenigd in de Landschapstafel van het BPL Midden-Delfland, en werken samen aan de opgave voor het behoud van de landschappelijke waarden.

Het provinciaal landschap is niet betrokken bij deze effectbeoordeling omdat het geen Natura 2000 gebied is. Echter kan de bodemdaling ook gevolgen hebben voor het provinciaal landschap.

Daarbij denken we aan invloed van de bodemdaling op het waterbeheer en de mogelijkheid van de boeren om koeien het grasland te laten begrazen. De veehouders in het gebied zijn mede beheerder van het gebied waarbij de koe in de wei een belangrijk kenmerk is. Vanwege de kwetsbaarheid van dit relatief kleine stukje groene omgeving in de Metropool Regio Rotterdam Den Haag, adviseren wij om ook het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland te betrekken bij de effectenstudie van bodemdaling.

Bodemdaling

Bodemdaling in het gebied boven de gasvelden ontstaat enerzijds door de winning van aardgas en anderzijds door autonome bodemdaling.

Een deel van het gasveld ligt over een gebied van Midden-Delfland dat al kwetsbaar is in het kader van klimaatadaptatie (wateroverlast).

In het winningsplan gaat men in op effectbeoordeling van bodemdaling door gaswinning op beschermde natuurgebieden. Bodemdaling in gebieden die kwetsbaar zijn voor wateroverlast worden niet genoemd. In dat kader adviseer ik u om de effectbeoordeling ook toe te passen op gebieden die kwetsbaar zijn voor wateroverlast.

TNO-Age en SodM hebben geadviseerd over bodemdaling als gevolg van de aardgaswinning.

Wij sluiten ons aan bij de conclusies van SodM en TNO. Daarnaast achten wij het van groot belang dat er periodiek overleg plaatsvindt met de gemeente over de totale bodemdaling. Dit is essentieel om de monitoring van bodemdaling adequaat uit te voeren en – waar nodig – in een vroeg stadium passende maatregelen te treffen, met name ten aanzien van de waterkeringen en infrastructuur binnen de gemeente Midden-Delfland.

Schade door bodemtrillingen

De seismische risicoanalyse laat zien dat het voorkomen Maasdijk in categorie I valt en dat het voorkomen De Gaag in categorie II valt. Net als NAM en TNO-AGE concludeert SodM dat de voorkomen terecht zijn ingedeeld in de aangegeven risicocategorieën. Op basis van de risicoanalyse acht SodM het mogelijk dat lichte tot matige schade aan bebouwing en infrastructuur kan optreden als gevolg van geïnduceerde bevingen door de voorgenomen gaswinning. De huidige monitoring van seismische activiteit via het reguliere KNMI-netwerk, bestaande uit seismometers en versnellingsmeters, wordt als voldoende beoordeeld voor deze gasvoorkomens. SodM acht het seismisch risicobeheersplan van NAM toereikend voor de betreffende winningslocaties.

Wij onderschrijven de bevindingen van zowel TNO-AGE als SodM met betrekking tot de risicoclassificatie en beoordeling van de gasvoorkomens binnen het Gaag-Monster winningsplan. De gevolgde aanpak en gehanteerde parameters worden als zorgvuldig en conform de geldende richtlijnen beschouwd. Op basis van de aangeleverde documentatie en de analyses van TNO en SodM wordt geconcludeerd dat de risicoanalyse toereikend is en dat het seismisch risicobeheersplan adequaat voorziet in monitoring en beheersmaatregelen. Daarmee achten wij de risico's op seismische effecten beheersbaar binnen de gestelde kaders.

Bij schade is de NAM volgens het burgerlijk Wetboek altijd wettelijk aansprakelijk voor schade die zij veroorzaakt. Mocht inwoners of ondernemers door de gaswinning schade ondervinden door de gaswinning uit de gasvelden die genoemd zijn in het winningsplan kunnen zij dat melden bij de Commissie Mijnbouwschade. Voor gemeenten of andere entiteiten bestaat geen mogelijkheid om schade te melden bij de Commissie mijnbouwschade.

Indien blijkt dat door de gaswinning schadelijke gevolgen zijn voor bebouwing, het landschap en/of de infrastructuur dan verwachten wij dat ook deze schade gecompenseerd zal worden. Materiele schade moet volledig worden vergoed. Schade aan het landschap is onomkeerbaar. Indien dit optreedt moeten daarvoor compensatiemaatregelen en/of middelen worden afgesproken.

Planmatig gebruik van de ondergrond

In het advies van TNO-AGE en SodM wordt ingegaan op het planmatig gebruik van de ondergrond.

Wij onderschrijven de beoordelingen en adviezen van zowel TNO-AGE als SodM. Wij delen hun standpunt dat de voorgenomen gaswinning naar huidige inzichten planmatig en efficiënt kan worden

uitgevoerd. We ondersteunen het advies om in een eventuele instemming een voorschrift op te nemen waarin het maximale productievolume en de bijbehorende tijdsduur per voorkomen worden vastgelegd. Daarnaast steunen wij het voorstel om NAM te verplichten de winningsactiviteiten af te stemmen met nabijgelegen aardwarmteproducenten ter voorkoming van onderlinge interferentie.

Tot slot wijzen wij erop dat er op gemeentelijk niveau ook afspraken gemaakt moeten worden met de gemeente Midden-Delfland, aangezien zich op het grondgebied van deze gemeente eveneens warmte-activiteiten bevinden. Het is van belang dat deze lokale aspecten in de afstemming worden meegenomen.

Nadelige gevolgen voor natuur en milieu

Uit het aangeleverde winningsplan blijkt dat er geen significante milieuschade of negatieve effecten op natuurwaarden worden verwacht. De Staatsraad voor de Mijnbouw (SodM) wijst er echter op dat, ondanks de beperkte verwachte bodemdaling, het van belang is dat hierover nog advies wordt ingewonnen bij relevante partijen, waaronder het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) en de betrokken decentrale overheden, als bevoegd gezag voor natuur en milieu. Wij onderschrijven het standpunt van SodM en sluiten ons aan daarbij.

Betrokkenheid bij afbouw

Tot slot vragen wij nadrukkelijk om als gemeente vroegtijdig betrokken te worden bij de besluitvorming over het sluiten van het veld en mogelijke herontwikkeling van de gasbehandelingsinstallatie Gaag, bijvoorbeeld voor duurzame energievoorziening of voor stedenbouwkundige en landschappelijke inpassing. Een tijdige dialoog draagt bij aan een zorgvuldige transitie en versterkt het lokaal draagvlak.

Meer informatie

Heeft u na het lezen van deze brief nog vragen? Neemt u dan contact op met 5.1.2.e van de afdeling Landschap, Wonen en Economie. 5.1.2.e is bereikbaar via telefoonnummer (015) 5.1.2.e of via het e-mailadres 5.1.2.e

5.1.2.e

1